

Sotsiaaltöö õppekavad 2018.–2019. õppeaastal

Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut

♦ **Sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse magistriõppe õppekava** on lastekaitseeaduse (§ 28, Abivajaduse hindamine) nõudeid silmas pidades täiendatud õppeainega „Lapse heaolu hindamine”, milles mh käsitletakse hindamisraamistikku ning lapse ja pere kaasamist hindamisprotsessi. Tegemist on ainsa õppekavaga Eestis, kus üliõpilane omandab teadmisi nii sotsiaalpedagoogikast, lastekaitsest kui ka erialaga seotud valdkondadest laiemalt (nt lahenduskesksest lähenemisest töös lapse ja perega, psühhodiagnostikast, erivajadustega laste toetamise võimalustest, kriisiabist, vanemluse toetamisest, juhtumitööst, seadustest jms). Õpingute käigus areneb ka uurimispädevus, mis aitab lõpetanul paremini mõista abivajava lapse, õpilase või perekonna probleemide sotsiaalselt tausta. Omandatakse oskusi, kuidas probleeme ennetada või leevendada – kas siis üksinda või võrgustikus ehk koostöös teiste spetsialistide ning kliendi perega. Õppima oodatakse huvilisi, kel on soov tegutseda haridus- ja/või sotsiaalvaldkonnas või neid, kes senisele haridusele lisaks soovivad omandada täiendavaid teadmisi just sotsiaalpedagoogikast ja/või lastekaitsest.

♦ **Sotsiaaltöö bakalaureuseõppe õppekavasse** viidi sisse suuremad muudatused 2016. aastal. Need lähtusid sotsiaaltöötaja 6. taseme kutsestandardist, et tagada tulevaste sotsiaaltöötajate kompetentsus ja professionaalsus erialasel tööl. 2018./2019. õppeaastal on võimalik sisse astuda vaid tsükliõppesse, kus õppetöö toimub kümme korda aastas nädalaste sessioonidena. Sotsiaaltöö eriala sobib tolerantsetele ja suhtlemiserksatele inimestele, kes on huvitatud inimese ja sotsiaalse keskkonna suhetest, sotsiaalpoliitikast, ühiskonna muutumise seaduspärasustest ning sellega seotud sotsiaalprobleemide lahendamisest, inimeste toimetuleku toetamisest sotsiaalteenuste arendamise, osutamise ja korraldamise kaudu. Õpingud annavad teadmisi ühiskonnast ja inimesest: sotsiaalpoliitikast, kliientööst, sotsiaalteenuste korraldamisest; õpetavad analüüsima oma tööd ja sotsiaalseid probleeme, et toetada kõigi elanikkonnakihtide toimetulekut nii üksikisiku, perekonna kui ka ühiskonna tasandil.

♦ **Sotsiaaltöö magistriõppe õppekavas** on sellest sügisest mitmeid muudatusi, näiteks käsitletakse põhjalikumalt sotsiaalselt ettevõtlust, kuna innovatsioon ja loominguilisus on muutumas sotsiaaltöös üha olulisemaks. Õppekavale on lisaks sotsiaaltöö haridusega inimestele oodatud õppima ka siduserialade (psühholoogia, eripedagoogika, tervishoid, õigusteadus, majandus jne) bakalaureusekraadi või sellele vastava haridustaseme ja õppimistahtega inimesed, kes soovivad omandada teadmisi sotsiaaltöö, sotsiaalpoliitika ja rahvastikuprotsesside kohta. Õppima oodatakse usaldusväärseid, järjekindlaid, kuid teistega arvestavaid empaatilisi ja sallivaid inimesi, kes on valmis taluma pinget, on analüüsi- ja üldistusvõimelised ning koostöö-, otsustus- ja vastutusvõimelised. Eriti oodatakse õppima inimesi, kes juba töötavad sellel erialal ja vajavad oma teadmiste uuendamist ja teoreetiliste ning praktiliste oskuste edasiarendamist. Sotsiaaltöö magistriõppe annab teadmised ja oskused nii mikro- kui ka makrotasandi sotsiaaltöökaks eri valdkondade ja kliendirühmadega; kujundab oskused sotsiaaltöö planeerimiseks, korralduseks ja hindamiseks nii indiviidi, organisatsiooni kui ka kohaliku omavalitsuse ja riigi tasandil; annab teadmised ja oskused teadusliku sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika uurimuse läbiviimisest ning enda töö analüüsiks ja ametialaseks kasvuks; võimaldab laiendada oma erialast suhtlust sotsiaaltöö õppijate ja õppejõudude võrgustikus ning saada tagasisidet oma teadmistele ja oskustele.

Lisainfo: www.tlu.ee/et/yhiskonnateaduste-instituut/Sisseastumine

Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituut

♦ **Uus bakalaureuseõppe õppekava „Infoühiskond ja sotsiaalne heaolu”** annab põhjalikud teoreetilised teadmised ühiskonna toimimisest ja praktilised oskused ühiskonna mõjutamiseks. Õppimine on probleemipõhine ja eri õppevaldkondi lõimiv. Kogenud õppejõudude kaasabil õpivad üliõpilased märkama, mõistma ja analüüsima infoühiskonna arenguid ning tuvastama sellega seotud probleeme nii üksikisiku kui ka organisatsiooni ja ühiskonna tasandil, millele praktiliste ühisarutelude käigus püütakse leida sobivaid lahendusi inimeste heaolu suurendamiseks. Õppetöö stimuleerib iseseisvat mõtlemist, koosloomet ja koostegutsemist. Õpingute käigus saab valida, kas keskenduda

põhjalikumalt sotsioloogia ja infoteaduste või sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika suunale. Õpetatakse nii info korrastamise, sotsiaalteaduslike andmete töötlemise ja tõlgendamise võtmed kui ka oskust analüüsida, mõtestada ja suurendada sotsiaalset heaolu nii inimese kui ka ühiskonna tasandil. Mõlema eriala üliõpilased saavad alates teisest aastast käia praktilisel õpitud teadmisi ja oskusi proovimas, nt uuringufirmades, koolides, haiglates, vanglates jt riigiasutustes ja ka välismaal.

♦ **Sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika magistriõppekavale** on oodatud kõik ühiskonnast huvitatud bakalaureusekraadi omandanud üliõpilased ja töötajad. Sotsiaaltöö koos sotsiaalpoliitikaga, mida Tartu Ülikoolis õpetatakse, on klientide, spetsialistide, kogukondade ja riigivõimu ühislooming. Selle eesmärk on otsida probleemidele lahendusi, võttes arvesse olukordade ja inimkäitumise ühisjooni ning kohaliku ühiskonna eripära. Hea teoreetiline ettevalmistus annab oskuse näha inimlikke probleeme ja lahendusi laiemalt, õpetab mõistma sotsiaaltööd sotsiaalpoliitika elluvijana ning sotsiaaltöötaja rolli sotsiaalpoliitika kujundajana. Kuna probleemid ja nende praktilised lahendused on unikaalsed, siis sekkumis- ja ennetustöö meetodite valdamine toob sotsiaaltöö praktiku ellu loominguks. Sotsiaaltöötaja on väärtuste kujundaja ja kinnistaja, indiviidi, kogukonna ja rahva siduja. Õppekava sisaldab kohustuslikku moodulit, mille ained täiendavad seni omandatud erialast pädevust, ja sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika erialamooduleid. Lisaks on võimalik võtta laste õiguste ja heaolu valikmoodulit, kus õpetavad ka Tartu Ülikooli õigusteaduskonna õppejõud. Õppekava läbiv taotlus on arendada üliõpilastes iseseisva kriitilise mõtlemise ja analüüsi oskust. Eriline rõhk on uurimismeetodite õpetamisel, meie missioon on uurivate praktikute kasvatamine: sotsiaalpoliitika ja sotsiaalteenuste arendamine saab toimuda üksnes uurimustele toetudes. Vajalik on inglise keele oskus, kuna osa kirjandusest ja õppeainetest on ingliskeelsed.

Lisainfo: www.yti.ut.ee/et/sisseastumine.

Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž

♦ **Sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korralduse rakenduskõrghariduse õppekava** on Eestis ainus õppekava, kus kõrghariduse esimesel astmel õpetatakse rehabilitatsiooni. Õpingute läbimine annab oskuse töötada kõigi kliendirühmadega: lapsed, noored, eakad, erivajadusega inimesed, sõltlased, töötud jt. Õpitakse väärtustama ja arendama inimvara, et saavutada inimeste parem tegevus- ja töövõime; tunda ja analüüsida inimest ühiskonnas ja keskkonnas ning märkama sotsiaalseid probleeme. Õppetöös on suur praktika osakaal. Õppijad saavad ülevaate sotsiaalteadustest ja peamistest majandusainetest, alusteadmised sotsiaalkaitse korraldamise põhiküsimustest ja -vormidest, poliitikavaldkondadest ja institutsioonidest. Õpitakse ettevõtlust ja ettevõtlikkust, projektide ja ürituste planeerimist ja teostamist. Põhjaliku ettevalmistuse sotsiaaltöö või rehabilitatsiooni erialal annavad erialaained ning valik- ja vabaained. Õppetöö toimub avatud ülikooli õppes kolme aasta jooksul kord kuus 4–5 päeval nädalas. Lõpetanutel on võimalus jätkata õpinguid magistriõppes. Kuigi varasem kogemus sotsiaalvaldkonnas tuleb kasuks, oodatakse sisseastujailt kõige enam toetavat hoiakut abivajajate suhtes ning empaatiavõimet.

Lisainfo: www.pc.ut.ee/et/sisseastumine.

Lääne-Viru Rakenduskõrgkool

♦ **Sotsiaaltöö rakenduskõrghariduse õppekavale** saab tulla nii päeva- kui ka tsükliõppesse. Ootame õppima kõiki huvilisi: nii juba sotsiaaltöö valdkonnas töötavaid, kuid erialase kõrghariduseta inimesi, kui ka neid, kellel erialase töö kogemus puudub. 2017. aastal uuendatud õppekava põhineb Sotsiaaltöötaja tase 6 kutsestandardil. Selle eesmärk on luua üliõpilasele võimalus kujundada sotsiaaltöötajale vajalikke üld- ja erialaseid kompetentse, mille toel nad saavad edendada inimeste heaolu ja ühtekuuluvust ning aidata kaasa sotsiaalsetele muutustele ja arengule nii üksikisiku, organisatsiooni kui ka ühiskonna/kogukonna tasandil. Õpingud toetavad elukestvas õppes (sh magistriõppes) edasiõppimiseks vajalike pädevuste omandamist. Õppekava iseloomustab praktika suur osakaal (ligi 1/5 õppemahust), praktilisi oskusi omandada võimaldavad erialaained, moodulipõhisus (saadakse edaspidiseks tööks terviklikud teadmised ja oskused), kliendikesksuse ja sotsiaalse konteksti rõhutamine ning erinevate meetodite tutvustamine (peretöö, kogukonnatöö jm). Vahetusüliõpilaseks on võimalik ERASMUS programmi raames õppida või praktikat läbida välisriikide partnerkõrgkoolides. Eriala lõpetanutel on edasiõppimisvõimalus magistriõppes.

Lisainfo: www.lvrkk.ee/sisseastujale/